

Сумський державний педагогічний університет імені А.С.
Макаренка

НН інститут фізичної культури

Кафедра терапії та реабілітації

Михайло ЛЯННОЙ

«31» серпня 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Природні фактори у фізичній терапії та ерготерапії

(назва навчальної дисципліни)

галузь знань _____ 22 Охорона здоров'я _____
(шифр і назва галузь знань)

спеціальність _____ 227 Фізична терапія, ерготерапія _____
(шифр і назва)

освітня-програма _____ ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ. ЕРГОТЕРАПІЯ _____
(назва)

Мова навчання _____ українська _____

Погоджено науково-методичною комісією
НН інституту фізичної культури

Голова: к. пед. н., доцент Людмила МОРОЗ

«31» серпня 2023 р.

Розробники:

1. Демченко Людмила Володимирівна, к.пед.н., ст. викладач кафедри терапії та реабілітації

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри терапії та реабілітації

Протокол № 1 від «31» серпня 2023р.

Завідувач кафедри к.фіз.вих., доцент Олександр ЗВІРЯКА

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Бакалавр	Вибіркова	
		Рік підготовки:	
		IV-й	
		Семестр	
		VII-й	
		Лекції	
		24 год.	
		Практичні, семінарські	
		24 год.	
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
		102 год.	
		Консультації:	
Загальна кількість годин – 150		Вид контролю: залік	

1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою дисципліни є надати теоретичні та практичні знання, сформувати професійні компетенції із застосуванням з профілактичною і лікувальною цілями природні фізичні фактори у вигляді фізіотерапевтичних процедур при різних захворюваннях і травмах у процесі фізичної терапії та ерготерапії.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни є:

1) Надати знання про природні фізичні фактори, засоби апаратної фізіотерапії, які застосовуються під час проведення фізичної терапії та ерготерапії, про загальні питання з організації фізіотерапевтичної служби і курортної справи в Україні.

2) Розкрити основні механізми дії на організм людини природних фізичних факторів, засобів апаратної фізіотерапії та їх роль в профілактиці та лікуванні різних хвороб і трав.

3) Розкрити принципи, правильний вибір і методики застосування апаратних фізіотерапевтичних засобів при різних захворюваннях і травмах. Надати знання про загальні та конкретні показання та протипоказання до застосування природних фізичних факторів.

4) Надати знання і сформувати уміння використовувати сучасну фізіотерапевтичну апаратуру, про техніку безпеки при роботі з фізіотерапевтичною апаратурою

2. Передумови для вивчення дисципліни

Дисципліна «Природні фактори у фізичній терапії та ерготерапії» має тісний зв'язок з дисциплінами «Анатомія людини», «Загальна фізіологія людини з основами патологічної фізіології», «Основи фізичної терапії», «Основи нозології», «Професійна етика та деонтологія» .

3. Результати навчання за дисципліною

Оволодіння теоретичними знаннями з формування визначених освітньо-професійною програмою загальних та фахових компетентностей, зокрема: трактувати патологічні процеси та порушення і застосовувати для їх корекції придатні засоби фізичної терапії, ерготерапії; застосовувати знання у практичних ситуаціях; діяти соціально відповідально та свідомо; враховувати медичні, психолого-педагогічні, соціальні аспекти у практиці фізичної терапії, ерготерапії; провадити безпечну практичну діяльність; забезпечувати відповідність заходів фізичної терапії та ерготерапії функціональним можливостям та потребам пацієнта.

Знати: загальні питання з організації фізіотерапевтичної служби і курортної справи в Україні;

механізми дії природних факторів, вплив природних факторів на основні патологічні процеси і функції різних органів і систем організму;

принципи сумісності і послідовності призначення природних факторів і процедур;

принципи виникнення патологічних процесів, механізми їх розвитку і клінічні прояви;

принципи оцінки показників загальних і функціональних методів обстеження хворих, які скеровуються на застосування природних факторів; основні клінічні симптоми і синдроми захворювань, при яких використовують методи застосування природних факторів;

принципи використання природних факторів для профілактики захворювань і реабілітації хворих;

покази та протипокази до застосування природних факторів у фізичній терапії та ерготерапії.

Вміти: оволодіти навичками роботи з фізіотерапевтичними апаратами дотримуючись відповідних умов експлуатації та техніки безпеки;

визначити доцільні методи впливу природних факторів при тих чи інших захворюваннях, вибрати оптимальний для хворого комплекс природних факторів;

дати оцінку перебігу захворювання та ефективності впливу природних факторів, оцінити можливість ускладнення захворювання та ускладнення, пов'язані з впливом природних факторів.

<p>Знання</p>	<p>ПРЗ 5. Знати закони України про охорону здоров'я, етичний кодекс, нормативні документи, що регламентують професійну діяльність; особливості позиціонування та переміщення.</p> <p>ПРЗ 8. Засоби методи та форми фізичної терапії, ерготерапії.</p> <p>ПРЗ 13. Знати основи психології та дидактики; принципи здорового способу життя; особливості профілактики захворювань та їх ускладнень, травм, неповносправності; прийоми самообслуговування та догляду.</p>	<p>ПР 09. Реалізовувати індивідуальні програми фізичної терапії, ерготерапії.</p> <p>ПР 10. Здійснювати заходи фізичної терапії, для ліквідації, або компенсації рухових порушень та активності.</p> <p>ПР 11. Здійснювати заходи ерготерапії для ліквідації, або компенсації функціональних та асоційованих з ними обмежень активності та участі в діяльності.</p> <p>ПР 14. Безпечно та ефективно використовувати обладнання для проведення реабілітаційних заходів, контролю основних життєвих показників пацієнта, допоміжні технічні засоби реабілітації для пересування та самообслуговування.</p> <p>Вказані програмні результати досягаються за допомогою</p>
<p>Уміння</p>	<p>ПРУ 5. Вміти виявляти фактичний і потенційний ризик, небезпеку для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця, відповідним чином реагувати на неї; запобігати небезпеці, мінімізувати її під час фізичної терапії, ерготерапії; безпечно використовувати обладнання.</p>	<p>використання комбінації наступних методів: словесний метод та метод наочності на лекційних заняттях, практичний метод на практичних заняттях та науково-дослідницькі методи під час самостійної роботи (аналізу, синтезу, абстрагування).</p> <p>Для оцінки сформованості даного результату навчання використовуються: практичні</p>

	<p>ПРУ 9. Вміти оцінити функціональні можливості та потреби пацієнта/клієнта; обирати методи впливу/догляду, враховуючи патологію, функціональні розлади, активність та участь особи, контекстні та особистісні фактори; організувати індивідуальні та групові заняття, обирати необхідне обладнання; моніторити стан пацієнта; передбачати та визначати реакцію пацієнта/клієнта на проведення реабілітаційних заходів.</p> <p>ПРУ 13. Вміти провадити здоровий спосіб життя та навчати цьому пацієнта/клієнта та/або родичів, опікунів, близьких; навчати пацієнта/клієнта прийомам самообслуговування, основам профілактики захворювань та їх ускладнень, травм, неповносправності.</p>	завдання.
--	--	-----------

Комунікація:	ПРК 5. У разі невизначеності, звертатися по допомогу чи скеровувати пацієнта/клієнта до іншого фахівця сфери охорони здоров'я; у тактовній та зрозумілій формі реагувати на небезпечні дії колег.	
	ПРК 9. Налагоджувати обмін досвідом; застосовувати вербальну та невербальну комунікацію з пацієнтом/клієнтом; надавати інформацію в оптимальний спосіб. ПРК 13. Зрозуміле та недвозначне донесення власних висновків, знань та пояснень, що її обґрунтовують до фахівців та нефахівців.	

4. Критерії оцінювання результатів навчання

Кількість балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
90 – 100	Студент має глибокі міцні і системні знання з теми, використовує наукову термінологію, вільно володіє понятійним апаратом, вміє працювати з навчальним матеріалом. Правильно планує свою самостійну роботу. Будує відповідь логічно, послідовно, розгорнуто, використовуючи наукову термінологію.
82 – 89	Студент має міцні ґрунтовні знання, вміє застосовувати їх на практиці, але може допустити неточності, окремі помилки в формулюванні відповідей.
74 – 81	Студент знає програмний матеріал повністю; має практичні навички в аналізі системи технічних засобів реабілітації та їх застосування; недостатньо вміє самостійно мислити, не може

	вийти за межі теми.
64 – 73	Студент знає основний зміст теми, але його знання мають загальний характер, іноді не підкріплені прикладами.
60 – 63	Виконання контрольних заходів задовольняє мінімальним критеріям. Оцінка виставляється студенту, який має суттєві недоліки у викладі навчального матеріалу, має прогалини у знаннях, потребує навідних питань і не може самостійно побудувати логіку відповіді. Разом з тим оцінка «задовільно» передбачає засвоєння вузлових питань, розуміння суті основних проблем курсу.
35 – 59	Студенту надається можливість скласти оговорені контрольні заходи для поліпшення підсумкової оцінки. Оцінка виставляється студенту, який не розуміє суті поставлених питань, не має знань основних проблем курсу технічних засобів реабілітації, не орієнтується в змістові основних понять курсу дисципліни.
1 – 34	Кредит не зараховано. Студент повинен повторно освоювати навчальний матеріал дисципліни.

Розподіл балів

Поточний контроль												Разом	Підсумковий контроль	Сума
РОЗДІЛ 1	РОЗДІЛ 2			РОЗДІЛ 3			РОЗДІЛ 4		РОЗДІЛ 5					
Т 1.1	Т 2.1	Т 2.2	Т 2.3	Т 3.1	Т 3.2.	Т3.3	Т4.1	Т4.2	Т 5.1	Т 5.2.	Т 5.3	84	16	100
Пото чний контроль														
5	5	5	5	5		5	5	5	5	5	5			
Контроль самостійної роботи														
2	2	2	2	2	2	2		2	2	2	2			

Критерії поточного оцінювання на кожному практичному занятті

За 10 тематичних занять студент може набрати до «5» балів за відповідь і теоретичну роботу (максимальна кількість балів за всі заняття – 60), до «2» балів за контроль самостійної роботи (максимальна кількість

балів – 24). Усна відповідь на питання практичного заняття оцінюється у «5» балів:

«5» балів – студент повністю засвоїв теоретичний матеріал, логічно викладає його, робить висновки, висловлює гіпотези, дискутує;

«4» балів – студент засвоїв теоретичний матеріал, вільно викладає його, наводить приклади, однак є незначні проблеми з усвідомленням системних зв'язків, не завжди дотримується логіки викладу, припускається незначних помилок чи неточностей;

«3» бали – студент засвоїв матеріал на репродуктивному рівні (переказування), приймає активну участь у роботі, відтворює вивчене не завжди логічно, припускається помилок;

«2-1» бал – студент, який невпевнено переказує матеріал, під час відповіді потребує допомоги, допускається помилок;

«0» балів – студент відсутній на занятті.

Під час контролю самостійної роботи відповідь студента оцінюється від «0» до «2» балів:

«2» бали – послідовний виклад матеріалу з висновками в кінці відповіді, знання практичного матеріалу, володіння спеціальною термінологією, уміння творчо розв'язувати завдання;

«1» бали – послідовний виклад матеріалу, знання практичного матеріалу, часткове володіння спеціальною термінологією, при поясненні понять допущено помилки;

«0,5» балів – зміст матеріалу викладено частково, з недотриманням в окремих випадках послідовності, студент частково володіє знаннями практичного матеріалу, при поясненні понять допущено помилки, суть питання в основному розкрита, не зважаючи на зазначені вище упущення;

«0» балів – виклад матеріалу нелогічний, непослідовний, поверхневий, безсистемний.

Доповнення та участь у дискусії на практичному занятті оцінюється у 0,5 бали.

Підсумковий тестовий контроль

Підсумковий контроль проводиться у вигляді тесту та має максимальну оцінку – **16 балів**.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	задовільно
60 - 63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5. Засоби діагностики результатів навчання

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни формується з урахуванням результатів поточного контролю та підсумкового. Протягом семестру здобувач вищої освіти може отримати максимальну кількість балів – 84 як суму балів за результатами поточного контролю на практичних заняттях та під час консультацій науково-педагогічних працівників з тем, на які не передбачено аудиторних годин і 16 балів на підсумковому контролі (тест).

6. Програма навчальної дисципліни

6.1. Інформаційний зміст навчальної дисципліни

РОЗДІЛ 1. Теоретичні засади застосування природних факторів у фізичній терапії та ерготерапії

Тема 1.1 Вступ. Предмет, завдання, основні етапи розвитку застосування природних факторів. Принципи сучасного застосування природних факторів. Предмет, завдання, основні принципи: послідовність, адекватність впливу, оптимальні дозування, специфічність дії. Динамічність

використання, комплексність та системність в застосуванні природних факторів у фізичній терапії та ерготерапії.

РОЗДІЛ 2. Водолікування

Тема 2.1. Лікувальні методи, які ґрунтуються на використанні водного середовища, водних процедур. Зовнішнє застосування прісної води (гідротерапія). Апаратура. Покази та протипокази до застосування гідротерапії.

Тема 2.2. Лікувальні методи, які ґрунтуються на зовнішньому застосуванні мінеральних вод у вигляді ванн. Види лікувальних ванн, їх характеристика. Покази та протипокази до застосування імпульсних струмів низької напруги і низької частоти.

Тема 2.3. Лікувальні методи, які ґрунтуються на використанні мінеральних вод для внутрішнього застосування. Фізіологічна дія на організм. Види мінеральних вод, її характеристика. Покази та протипокази до застосування.

РОЗДІЛ 3. Пелоїдотерапія

Тема 3.1. Класифікація грязей, характеристика, вплив та організм, покази та протипокази. Основні лікувальні методики.

Тема 3.2. Парафінолікування. Лікування озокеритом. Лікування глиною. Фізіологічна дія на організм. Покази та протипокази до застосування.

Тема 3.3 Методика використання бішофіта полтавського.

РОЗДІЛ 4. Санаторно-курортне лікування

Тема 4.1. Роль і місце курортної медицини в системі реабілітації хворих. Особливості застосування санаторно-курортного лікування. Основні складові курортної медицини.

Тема 4.2. Класифікація та основні види курортів. Типи санаторно-курортних установ в Україні.

РОЗДІЛ 5. Кліматотерапія

Тема 5.1. Основні клімато-лікувальні фактори. Фізіологічні механізми впливу природних факторів. Аеротерапія та геліотерапія, принципи дозування.

Тема 5.2. Спелеотерапія, механізми впливу, курорт Солотвино.

Тема 5.3. Акліматизація та метеопатичні реакції. Реакліматизація та її особливості. Особливості метеопатичних реакцій у хворих із серцево-судинними захворюваннями. Особливості акліматизації у спортсменів.

6.2. Структура та обсяг навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин										
	Денна форма					Заочна форма					
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі				
		Лекції	Практ.	Лабор.	Конс.		Самост.р	Лекції	Практ.	Лабор.	Конс.
РОЗДІЛ 1. Теоретичні засади застосування природних факторів у фізичній терапії та ерготерапії											
Тема 1.1 Вступ. Предмет, завдання, основні етапи розвитку застосування природних факторів. Принципи сучасного застосування природних факторів. Предмет, завдання, основні принципи: послідовність, адекватність впливу, оптимальні дозування, специфічність дії. Динамічність використання, комплексність та системність в застосуванні природних факторів у фізичній терапії та ерготерапії.	11	2	2			7					
РОЗДІЛ 2. Водолікування											

Тема 2.1. Лікувальні методи, які ґрунтуються на використанні водного середовища, водних процедур. Зовнішнє застосування прісної води (гідротерапія). Апаратура. Покази та протипокази до застосування гідротерапії.	12	2	2			8						
Тема 2.2. Лікувальні методи, які ґрунтуються на зовнішньому застосуванні мінеральних вод у вигляді ванн. Види лікувальних ванн, їх характеристика. Покази та протипокази до застосування імпульсних струмів низької напруги і низької частоти.	12	2	2			8						
Тема 2.3. Лікувальні методи, які ґрунтуються на використанні мінеральних вод для внутрішнього застосування. Фізіологічна дія на організм. Види мінеральних вод, її характеристика. Покази та протипокази до застосування.	12	2	2			8						
РОЗДІЛ 3. Пелоїдотерапія												
Тема 3.1. Класифікація грязей, характеристика, вплив та організм, покази та протипокази. Основні лікувальні методики.	14	2	2			10						
Тема 3.2. Парафінолікування. Лікування озокеритом. Лікування глиною. Фізіологічна дія на організм. Покази та протипокази до застосування.	14	2	2			10						
Тема 3.3 Методика використання бішофіта полтавського.	11	2	2			7						
РОЗДІЛ 4. Санаторно-курортне лікування												
Тема 4.1. Роль і місце курортної медицини в системі реабілітації хворих. Особливості застосування санаторно-курортного лікування. Основні складові курортної медицини.	12	2	2			8						
Тема 4.2. Класифікація та основні види курортів. Типи санаторно-курортних установ	12	2	2			8						

в Україні.													
РОЗДІЛ 5. Кліматотерапія													
Тема 5.1. Основні клімато-лікувальні фактори. Фізіологічні механізми впливу природних факторів. Аеротерапія та геліотерапія, принципи дозування.	14	2	2			10							
Тема 5.2. Спелеотерапія, механізми впливу, курорт Солотвино.	12	2	2			8							
Тема 5.3. Акліматизація та метеопатичні реакції. Реакліматизація та її особливості. Особливості метеопатичних реакцій у хворих із серцево-судинними захворюваннями. Особливості акліматизації у спортсменів.	14	2	2			10							
Разом	150	24	24			102							

Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Вступ. Предмет, завдання, основні етапи розвитку застосування природних факторів. Принципи сучасного застосування природних факторів. Предмет, завдання, основні принципи: послідовність, адекватність впливу, оптимальні дозування, специфічність дії. Динамічність використання, комплексність та системність в застосуванні природних факторів у фізичній терапії та ерготерапії.	2	
2	Лікувальні методи, які ґрунтуються на використанні водного середовища, водних процедур. Зовнішнє застосування прісної води (гідротерапія). Апаратура. Покази та протипокази до застосування гідротерапії.	2	
3	Лікувальні методи, які ґрунтуються на зовнішньому застосуванні мінеральних вод у вигляді ванн. Види лікувальних ванн, їх характеристика. Покази та протипокази до застосування імпульсних струмів низької напруги і низької частоти.	2	
4	Лікувальні методи, які ґрунтуються на використанні мінеральних вод для внутрішнього застосування. Фізіологічна дія на організм. Види мінеральних вод, її характеристика. Покази та протипокази до застосування.	2	
5	Класифікація грязей, характеристика, вплив та організм, покази та протипокази. Основні лікувальні методики.	2	
6	Парафінолікування. Лікування озокеритом. Лікування глиною. Фізіологічна дія на організм. Покази та протипокази до застосування.	2	

7	Методика використання бішофіта полтавського.	2	
8	Роль і місце курортної медицини в системі реабілітації хворих. Особливості застосування санаторно-курортного лікування. Основні складові курортної медицини.	2	
9	Класифікація та основні види курортів. Типи санаторно-курортних установ в Україні.	2	
10	Основні клімато-лікувальні фактори. Фізіологічні механізми впливу природних факторів. Аеротерапія та геліотерапія, принципи дозування.	2	
11	Спелеотерапія, механізми впливу, курорт Солотвино.	2	
12	Акліматизація та метеопатичні реакції. Реакліматизація та її особливості. Особливості метеопатичних реакцій у хворих із серцево-судинними захворюваннями. Особливості акліматизації у спортсменів.	2	
Разом		24	

Теми практичних (семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Вступ. Предмет, завдання, основні етапи розвитку застосування природних факторів. Принципи сучасного застосування природних факторів. Предмет, завдання, основні принципи: послідовність, адекватність впливу, оптимальні дозування, специфічність дії. Динамічність використання, комплексність та системність в застосуванні природних факторів у фізичній терапії та ерготерапії.	2	
2	Лікувальні методи, які ґрунтуються на використанні водного середовища, водних процедур. Зовнішнє застосування прісної води (гідротерапія). Апаратура. Покази та протипокази до застосування гідротерапії.	2	
3	Лікувальні методи, які ґрунтуються на зовнішньому застосуванні мінеральних вод у вигляді ванн. Види лікувальних ванн, їх характеристика. Покази та протипокази до застосування імпульсних струмів низької напруги і низької частоти.	2	
4	Лікувальні методи, які ґрунтуються на використанні мінеральних вод для внутрішнього застосування. Фізіологічна дія на організм. Види мінеральних вод, її характеристика. Покази та протипокази до застосування.	2	
5	Класифікація грязей, характеристика, вплив та організм, покази та протипокази. Основні лікувальні методики.	2	

6	Парафінолікування. Лікування озокеритом. Лікування глиною. Фізіологічна дія на організм. Покази та протипокази до застосування.	2	
7	Методика використання бішофіта полтавського.	2	
8	Роль і місце курортної медицини в системі реабілітації хворих. Особливості застосування санаторно-курортного лікування. Основні складові курортної медицини.	2	
9	Класифікація та основні види курортів. Типи санаторно-курортних установ в Україні.	2	
10	Основні клімато-лікувальні фактори. Фізіологічні механізми впливу природних факторів. Аеротерапія та геліотерапія, принципи дозування.	2	
11	Спелеотерапія, механізми впливу, курорт Солотвино.	2	
12	Акліматизація та метеопатичні реакції. Реакліматизація та її особливості. Особливості метеопатичних реакцій у хворих із серцево-судинними захворюваннями. Особливості акліматизації у спортсменів.	2	
Разом		26	

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Вступ. Предмет, завдання, основні етапи розвитку застосування природних факторів. Принципи сучасного застосування природних факторів. Предмет, завдання, основні принципи: послідовність, адекватність впливу, оптимальні дозування, специфічність дії. Динамічність використання, комплексність та системність в застосуванні природних факторів у фізичній терапії та ерготерапії.	7	
2	Лікувальні методи, які ґрунтуються на використанні водного середовища, водних процедур. Зовнішнє застосування прісної води (гідротерапія). Апаратура. Покази та протипокази до застосування гідротерапії.	8	
3	Лікувальні методи, які ґрунтуються на зовнішньому застосуванні мінеральних вод у вигляді ванн. Види лікувальних ванн, їх характеристика. Покази та протипокази до застосування імпульсних струмів низької напруги і низької частоти.	8	
4	Лікувальні методи, які ґрунтуються на використанні мінеральних вод для внутрішнього застосування. Фізіологічна дія на організм. Види мінеральних вод, її характеристика. Покази та протипокази до застосування.	8	
5	Класифікація грязей, характеристика, вплив та організм, покази та протипокази. Основні лікувальні методики.	10	

6	Парафінолікування. Лікування озокеритом. Лікування глиною. Фізіологічна дія на організм. Покази та протипокази до застосування.	10	
7	Методика використання бішофіта полтавського.	7	
8	Роль і місце курортної медицини в системі реабілітації хворих. Особливості застосування санаторно-курортного лікування. Основні складові курортної медицини.	8	
9	Класифікація та основні види курортів. Типи санаторно-курортних установ в Україні.	8	
10	Основні клімато-лікувальні фактори. Фізіологічні механізми впливу природних факторів. Аеротерапія та геліотерапія, принципи дозування.	10	
11	Спелеотерапія, механізми впливу, курорт Солотвино.	8	
12	Акліматизація та метеопатичні реакції. Реакліматизація та її особливості. Особливості метеопатичних реакцій у хворих із серцево-судинними захворюваннями. Особливості акліматизації у спортсменів.	10	
Разом		102	

Залікові вимоги

1. Роль і місце курортної медицини в системі реабілітації хворих.
2. Предмет, мета і завдання дисципліни «Природні чинники у фізичній терапії та ерготерапії».
3. Санаторно-курортне лікування, показання та протипоказання до санаторно-курортного лікування.
4. Класифікація та основні види курортів.
5. Основні типи санаторно-курортних установ та принципи організації в них лікувальної роботи.
6. Лікувальні режими.
7. Характеристика курортів України.
8. Кліматотерапія, основні кліматолікувальні фактори.
9. Медична кліматологія.
10. Основи лікувальної дії кліматолікувальних факторів, види процедур та їх характеристика (аеротерапія, геліотерапія, таласотерапія, спелеотерапія).
11. Фізичні та фізіологічні основи дозування процедур.
12. Кліматотерапія та акліматизація, їх фази.

13. Метеопатичні реакції, їх зв'язок з кліматичними умовами, сезонними та погодними факторами, станом здоров'я, профілактичні заходи при цих патологічних станах.

14. Бальнеологія та бальнеотехніка.

15. Основні методи бальнеологічного лікування та їх застосування. Класифікація мінеральних вод, їх вплив на організм.

16. Лікувальні методики зовнішнього та внутрішнього використання мінеральних вод у хворих з різними нозологіями.

17. Показання та протипоказання до лікування мінеральними водами.

18. Бальнеологічні курорти України.

19. Класифікація лікувальних грязей, їх характеристика та вплив на організм, показання та протипоказання до грязелікування, основні лікувальні методики.

20. Характеристика грязелікувальних курортів України.

21. Характеристика основних методів і засобів фізіотерапії, які використовують в умовах санаторно-курортних закладів (методи електролікування, магнітолікування, світлолікування, термолікування).

22. Особливості застосування дієтотерапії в умовах санаторно курортних закладів.

23. Харатеристика основних нетрадиційних методів і засобів курортного лікування: енотерапія, псамотерапія, пантотерапія, апітерапія, стоунтерапія та інші. Механізми їх впливу на організм людини, методики використання, показання та протипоказання до призначення.

7. Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Бальнеотерапія у відновлювальному лікуванні хворих із хронічною серцевою недостатністю в санаторно-курортних умовах / О. М. Роздільська, Л. І. Фісенко, О. І. Сердюк [та ін.] // Методичні рекомендації. – Харків, 2012 – 14 с.

2. Воробйов Є.О. Загальна фізіотерапія (підручник для студ. мед. фак. вищ.мед. навч. закладів III-IV рівнів акредитації) / Воробйов Є.О., Новак О.В. – Полтава: Полтава, 2002. – 247 с.

3. Грязелікування (навч. посібник для самот. роботи): Бондаренко С.В., Калюжка А.А.- Харків: ТОВ «Друкарня Мадрид», 2018.- 42 с.

4. Деякі фізичні чинники в практиці сімейного лікаря (навчальний посібник для сімейних лікарів, затверджений в МОН України) / Хвисьюк О.М., Калюжка А.А., та інш // Харків, 2010.- 113 с.

5. Мінеральні води України / під ред. Е. О. Колесника, К. Д. Бабова. – Київ : Купріянова О. О., 2005. – 576 с.

6. Оржешковский В. В. Лекции по общей физиотерапии / В. В. Оржешковский. – Киев : Купріянова Е. А., 2005. – 365 с.

7. Основи курортології: посібник для студентів і лікарів / за ред. М. В. Лободи, Е. О. Колесника. – Київ : Купріянова О. О., 2003. – 194 с.

8. Фізичні фактори в медичній реабілітації хворих на серцево – судинні захворювання (навч. – метод. посібник): Роздільська О.М., Зінченко О.К., Тондій Л.Д., Васильєва – Лінецька Л.Я., Нечипуренко О.М., Калюжка А.А.; за заг. ред. проф. Роздільської О.М.- Харків:Видавництво «Точка», 2017.- 136 с.

9. Федорів Я.-Р.М. Загальна фізіотерапія / Федорів Я.-Р.М., Філіпюк А.Л., Грицко Р.Ю., 2014. – 224 с. – (навчальний посібник).

10. Яковенко Н.П. Фізіотерапія (Підручник) / Яковенко Н.П., Самойленко В.Б.-Київ. ВСВ «Медицина» - 2018.-255 с.

Допоміжна

1. Мухін В. М. Фізіотерапія / В. М. Мухін // Фізична реабілітація : підручник. –3-тє вид., перероб. та доповн. –Київ : Олімп. література, 2009. – С. 70 –95

2. Основи реабілітації, фізіотерапії, лікувальної фізичної культури і масажу / За ред. В.В. Клапчука, О.С. Полянської. – Чернівці: Прут, 2006. – 208 с.

3. Техника и методика проведения физиотерапевтических процедур /под ред. В.М. Боголюбова.- М.: Бинном, 2010.- 464 с.

8. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна (за потребою)

1. Навчальна програма з дисципліни.
2. Робоча навчальна програма з дисципліни.
3. Методичні розробки до практичних занять.
4. Методичні розробки для забезпечення самостійної роботи студентів.
5. Мультимедійні презентації до лекційного курсу.